

Zevende zondag van Pasen

De zondag tussen Hemelvaart en Pinksteren, de zevende zondag van Pasen, is 'een zondag zonder Jezus', – niet echt natuurlijk, maar liturgisch wel, want met Hemelvaart is Jezus vertrokken, maar zijn heilige Geest is nog niet gekomen. Pinksteren moet het nog worden. Jezus van Nazareth weg, de Christus van het geloof nog niet gekomen. In het geloof was dat natuurlijk één en dezelfde beweging maar liturgisch opgesplitst in die kanten van ons geloof waarmee we de inhoud formuleren en dus ook vieren in de geloofsgemeenschap. We lezen uit de Handelingen en uit het evangelie van Johannes.

steren moet het nog worden. Jezus van Nazareth weg, de Christus van het geloof nog niet gekomen. In het geloof was dat natuurlijk één en dezelfde beweging maar liturgisch opgesplitst in die kanten van ons geloof waarmee we de inhoud formuleren en dus ook vieren in de geloofsgemeenschap. We lezen uit de Handelingen en uit het evangelie van Johannes.

Thema: "Groeien in de Geest"

EERSTE LEZING uit de Handelingen van de Apostelen (1,15-17.20a.20c-26)

In die dagen stond Petrus op te midden van de broeders – er was een groep van ongeveer honderdtwintig personen bijeen – en sprak: 'Mannen broeders, het Schriftwoord moest in vervulling gaan, dat de heilige Geest door de mond van David tevoren gesproken heeft over Judas, die de gids is geworden van hen die Jezus gevangen namen. Hij behoorde tot ons getal en had aan dit dienstwerk zijn deel gekregen. Er staat immers geschreven in het boek der Psalmen: Een ander neme zijn ambt over. Dus moet een van de mannen die tot ons gezelschap behoorden gedurende de tijd dat Jezus onder ons verkeerde, vanaf het doopsel van Johannes tot de dag waarop Hij van ons werd weggenomen, met ons een getuige worden van zijn verrijzenis.' Men stelde er twee voor: Jozef ook Barabbas geheten, bijgenaamd Justus, en Mattias. Toen baden zij als volgt: 'Gij Heer, die aller harten kent, wijs degene aan die Gij van deze twee hebt uitverkoren om de plaats te bezetten in dit dienstwerk en apostelambt, waaraan Judas ontrouw werd om heen te gaan naar zijn eigen plek.' Toen liet men hen loten en het lot viel op Mattias. Hij werd toegevoegd aan de groep van de elf apostelen.

TWEDE LEZING uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Johannes (17,11b-19)

In die tijd sloeg Jezus zijn ogen ten hemel en bad: 'Heilige Vader, bewaar hen in uw Naam hen die

Gij Mij gegeven hebt, opdat zij één mogen zijn zoals Wij. Toen Ik bij hen was bewaarde Ik in uw Naam hen die Gij Mij hebt gegeven. Ik heb over hen gewaakt en niemand van hen is verloren gegaan behalve de man des verderfs want de Schrift moest vervuld worden. Maar nu kom Ik naar U toe en nog in de wereld zeg Ik dit opdat zij mijn vreugde ten volle in zich zouden bezitten. Ik heb hun uw woord meegedeeld, maar de wereld heeft hen gehaat omdat zij niet van de wereld zijn zoals Ik niet van de wereld ben. Ik bid niet dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart voor het kwaad. Zij zijn niet van de wereld zoals Ik niet van de wereld ben. Wijd hen U toe in de waarheid. Uw woord is waarheid. Zoals Gij Mij in de wereld gezonden hebt zo zend ik hen in de wereld en omwille van hen wijd ik Mij aan U, opdat ook zij in de waarheid aan U toegewijd mogen zijn.'

OVERWEGING

Orde op zaken stellen, dierbare mensen, is onze dagelijkse bezigheid. Daarbij gaat het niet alleen over de vraag of er bv. voldoende brood in huis is, maar ook (en eerder nog) of het leven kan worden geleid zoals je je dat had voorgesteld. Je raakt niet graag uit het spoor. Je vult aan wat verloren gaat, herstelt wat kapot is gegaan en verfrist wat is verlept.

De mens is een zorgwezen zonder vergelijk, – altijd bezig, wel met rust maar alleen als het noodzakelijke is gebeurd, verzorgd, voltooid. Ik denk wel 'ns: de mensen zijn de armste wezens op de wereld. Dieren vinden alles wat ze nodig hebben in de natuur. Wij niet, wij moeten voor heel veel dingen zorgen, vooruit zien, plannen van wat onze verlangens zijn. Dierbare mensen, een voorbeeld vinden we in de eerste lezing van zonet: Judas Iskariot is niet meer bij de groep en die plaats moet worden opgevuld, want het getal 12 is bij de joden heilig, – immers hét vertrekpunt van het volk: de 12 stammen van Israël. De apostelen kiezen dan iemand op de plaats van Judas en daarvoor viel na een gebed van overgave het lot op Mattias.

Deze dingen zijn allemaal veel later genoteerd, maar je kunt je zo voorstellen, dat na Jezus' hemelvaart die sterke ervaring van verlatenheid de leerlingen naar elkaar heeft toe gejaagd, – een grote groep van 120 personen, wel 10 keer 12, die het nu alleen moest doen nu Jezus' stem was verstild. We hebben er geen getuigenis over maar misschien hebben de leerlingen veelvuldig het Onze Vader gebeden, – het enige gebed immers dat Jezus ons heeft nagelaten. Ze hebben zeker veel gepraat over de tijd toen ze met Jezus van Nazareth optrokken, wat er allemaal gebeurde, ...

enfin, zoals dat gaat na een ideaal dat verloren leek. Hoe moest het toch verder?

Dierbare mensen, ... hoe moet het verder? Is dat niet uw en mijn bijna dagelijkse vraag als de dingen van het geloof en de Kerk onhelder zijn, – ja zelfs onwaarschijnlijk als je ziet dat God zijn Kerk in de steek lijkt te laten. Dan denk je meteen: ach, natuurlijk is dat laatste niet zo. Je valt terug op oude overtuigingen waarvan je zeker bent. Geloven is “ja” kunnen zeggen, echter maar soms bewust en helder. Geloven is daarom altijd bezig zijn, is nooit definitief stilte en rust. Van het geloof kun je nooit zeggen: nou weet ik hoe het zit, – klaar is Kees. Geloven is groeien, is bezig zijn, – trouwens net als de liefde: liefde is niet de constatering van een feit maar een proces van afstand doen van jezelf.

Wat opvalt in de Handelingen van de apostelen, dierbare mensen, is dat we niets lezen over angst, waardoor de leerlingen bevangen zouden zijn; wel de eerste dagen na Pasen, toen de leerlingen met de apostelen zich in dat bovenzaaltje in Jeruzalem hadden opgesloten. Maar toen dat alles voorbij was, begon de bezinning, keerde de rust terug en kwamen de leerlingen langzaam tot het besef, dat Jezus nu écht weg was. Misschien is het precies dié ervaring die het verhaal van Jezus' Hemelvaart vertelt, – een ervaring die de christenen hebben gemaakt tot een aparte feestdag. We kennen het verhaal dat als een filmpje van you tube aan ons voorbij trekt. Één ding staat daarin vast: er is een moment geweest van het besef dat die Jezus van Nazareth, met wie ze hadden gepraat, gewandeld, gegeten, van wie ze zich herinnerden dat Hij had gebeden om hun eenheid, om hen te behoeden voor de wereld, ... ja, dat dié Jezus van Nazareth zich niet meer liet zien en ervaren. Op dát moment moeten er besluiten zijn gevallen, een voorschot op de Kerk.

Het geloof van de apostelen, (- laten we maar meteen zeggen de Kerk -), heeft zijn allereerste primitieve vorm gekregen na Jezus' terechtstelling, – aansluitend aan het joodse paasfeest. De verschijningen van Jezus zijn minstens een serie ervaringen waaraan niet te ontsnappen was. Door studeren in de oude joodse geschriften, door herinneringen op te halen, door veel gebed en meditatie is men eruit gekomen, dat wil zeggen: heeft men kunnen kiezen. Je ziet het als het ware voor je ogen gebeuren: de eerste christengemeente, – na volkomen te zijn verslagen, uitgeteld, afgebrand, begint heel langzaam overeind te komen.

Dierbare mensen, herkent u het al in uw eigen leven, toen bleek dat het anders liep dan je je had voorgesteld en je tot een totaal nieuwe kijk op het leven kwam?

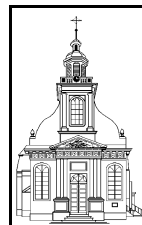
De evangelielezing van vandaag steunt een en ander. Het is een stukje uit een gebed dat Jezus de avond voor zijn lijden en dood zou hebben uit-

gesproken. Dat gebed is niet gestenografeerd, maar de gedachte is door Johannes (of een ander) ongeveer 60 jaar na Jezus' dood geformuleerd. Het is de neerslag van de herinnering aan Jezus' gebedsleven en ook een herinnering aan het geloof van de oerkerk. Wij zouden kunnen zeggen: “zestig jaar na dato”.

Herinneringen, dierbare mensen, horen bij het leven. Ze vertellen over betrokkenheid. Met een aardig voorbeeld: mijn vader vertelde soms over zijn militaire diensttijd. Die verhalen werden met het klimmen van de jaren steeds sterker en onwaarschijnlijker, maar ze vertelden wel over wat er leefde onder de bevolking in de eerste wereldoorlog. Iedereen kent wel zoiets. Wat je nú begrijpt van het leven, bestaat als verhalen en voorvallen die pas in de loop van de jaren vorm hebben gekregen, maar wel precies vertellen wat je beleefd hebt. Wat Johannes in de jaren 90 van de eerste eeuw opschreef als het gebed van Jezus van Nazareth was mogelijk ten dele de weergave van een ervaring rond het eerste Pinksterfeest. Die tekst van Johannes is geweldig mooi; je kunt er uren over nadenken en dan mogen we begrijpen dat wat Johannes Jezus laat bidden, ook onze verlangens zijn bij een kerkgemeenschap zoals die eigenlijk zou moeten zijn.

Dierbare mensen, tot slot. Het gaat steeds weer over wat er te geloven valt als een verhaal van bevrijding en hoop. Misschien moet je gewoon weg doen wat niet meer voor handen is. Dat deden de leerlingen ook. En wat gebeurde er? Toen werd de Kerk geboren op het allereerste Pinksterfeest, – toen, maar het kan ook nu, elke dag opnieuw en heel uitdrukkelijk volgende week, als het gaat over de geboorte van de Kerk.

(– Ruimte voor aantekeningen –)

Katholieke geloofsgemeenschap
St. Petrus' banden
Driebergen-Rijsenburg, 13 mei 2018
© Frans E.M.Verhaar pr.